

Jelöljük a háromszög oldalait és szögeit a szokásos módon $a, b, c, \alpha, \beta, \gamma$ -val (lásd az *ábrát*). A szögfelezőtétel szerint $CQ = \frac{ab}{a+c}$ és $CP = \frac{ab}{b+c}$. Írjuk fel a CQP háromszögben a koszinusztételt a PQ oldalra:

$$(1) \quad PQ^2 = \left(\frac{ab}{a+c}\right)^2 + \left(\frac{ab}{b+c}\right)^2 - 2\frac{(ab)^2}{(a+c)(b+c)} \cos \gamma.$$

Az ABC háromszög a oldalára vonatkozó koszinusztételből:

$$\cos \gamma = \frac{a^2 + b^2 - c^2}{2ab}.$$

Ezt (1)-be helyettesítve kapjuk, hogy

$$(2) \quad PQ^2 = \left(\frac{ab}{a+c}\right)^2 + \left(\frac{ab}{b+c}\right)^2 - \frac{ab(a^2 + b^2 - c^2)}{(a+c)(b+c)}.$$

Megmutatjuk, hogy $PQ \leq AQ \cdot BP$. Ez a szögfelezőtétel és (2) szerint pontosan akkor teljesül, ha

$$\left(\frac{ab}{a+c}\right)^2 + \left(\frac{ab}{b+c}\right)^2 - \frac{ab(a^2 + b^2 - c^2)}{(a+c)(b+c)} \leq \frac{bc}{a+c} \cdot \frac{ac}{b+c}.$$

Az egyenlőtlenséget $a \cdot b$ -vel elosztva és rendezve kapjuk, hogy

$$\frac{a \cdot b}{(a+c)^2} + \frac{ab}{(b+c)^2} \leq \frac{a^2 + b^2}{(a+c)(b+c)}.$$

Megszorozva $\frac{(a+c)(b+c)}{a \cdot b}$ -vel:

$$\frac{b+c}{a+c} + \frac{a+c}{b+c} \leq \frac{b}{a} + \frac{a}{b}.$$

Ezt rendezve pedig nyilvánvalóan az igaz

$$0 \geq \frac{a(b-a)^2(a+b+c)}{a \cdot b \cdot (a+c)(b+c)}$$

egyenlőséget kapjuk.

A számtani és a mértani közép közti egyenlőtlenség alapján $\sqrt{AQ \cdot BP} \leq \frac{AQ + BP}{2}$, vagyis $PQ \leq \frac{AQ + BP}{2}$.

Ugyanígy láthatjuk be, hogy $QR \leq \frac{CQ + RB}{2}$ és $RP \leq \frac{AR + PC}{2}$. E három egyenlőtlenséget összeadva éppen a bizonyítandó állítást kapjuk.

Hanyecz Péter, Budapest

Megjegyzés. A példa F.2977. feladatnak a nehezebben megoldható „párja”.

